

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci, rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou v právní věci žalobkyně nesv. **J. K.**, bytem P., zast. opatrovníkem J. H., bytem tamtéž, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze, Křížová 25, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 10. 2009, č. X, o zamítnutí žádosti o plný invalidní důchod,

t a k t o:

- I. Žaloba **se z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Žalobkyně podala prostřednictvím opatrovníka v zákonné lhůtě žalobu proti shora označenému rozhodnutí žalované. Žalovaná napadené rozhodnutí zdůvodnila tím, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Přerov ze dne 21. 10. 2009 není žalobkyně plně, ale jen částečně invalidní.

Opatrovník žalobkyně v žalobě namítal, že zdravotní stav žalobkyně odpovídá plné invaliditě. Žalobkyně byla zbavena rozsudkem Okresního soudu v Přerově dne 19. 8. 2009 způsobilosti k právním úkonům ze zdravotních důvodů, nemůže uzavřít žádnou pracovní smlouvu. Opatrovník navrhl jako důkaz vyšetření z psychiatrické léčebny ze dne 14. 4. 2009.

Krajský soud si vyžádal k důkazu posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále i „PK MPSV“) v Ostravě. Ten byl vyhotoven touto komisí dne 22. 6. 2010.

Opatrovník žalobkyně při jednání dne 20. 7. 2010 mj. namítal, že v posudku jsou zavádějící informace – např. že žalobkyně pečuje o dítě, ale ona byla zbavena rodičovských práv. Přestože žalobkyně pracovala 16 dnů jako uklízečka, nestačila ani na tuto práci a propustili ji, jiné zaměstnání nikdy neměla. Podle zprávy z psychiatrické léčebny má žalobkyně podstatně sníženou schopnost orientace v běžných situacích, příspěvek na péči žalobkyně byl přiznán 13. 7. 2010. K dotazu soudu na zdravotní stav žalobkyně opatrovník uvedl, že žalobkyně mívá záchvaty vzteku, není schopna umýt nádobí nebo zem, nepostará se o své jídlo.

Soud si vyžádal srovnávací posudek od PK MPSV v Brně, ten byl podán dne 1. 9. 2010 beze změny výsledného posouzení.

Dne 19. 10. 2010 se k jednání soudu žalobkyně ani opatrovník nedostavili a do ukončení dokazování žádné další důkazy nenavrhovali. Soud jednal a rozhodl ve věci v nepřítomnosti žalobkyně a jejího opatrovníka v souladu s ustanovením § 49 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s.ř.s.“).

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. s.ř.s. v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.), tedy ke dni 30. 10. 2009.

Provedeným dokazováním soud zjistil, že posudkový lékař Okresní správy sociálního zabezpečení Přerov dne 21. 10. 2009 míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti žalobkyně ohodnotil podle přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kapitoly V položky 6 písm. a) o 40% a vyslovil, že žalobkyně není plně invalidní dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ale je částečně invalidní dle § 44 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. Jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu posudkový lékař stanovil u žalobkyně mentální retardaci lehkého stupně, oligofrenii, průvodnou poruchu osobnosti lehkého stupně s výrazným postižením sociálních dovedností. Stav žalobkyně tento lékař hodnotil na základě odborného vyšetření a vzhledem k současné epilepsii typu GM a dělnické profesi stanovil hodnotu poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti o 40%.

Pro přezkumné soudní řízení zdravotní stav žalobkyně a jeho dochovanou pracovní schopnost k datu vydání přezkoumávaného rozhodnutí posoudila dne 22. 6. 2010 Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě. Z posudku soud zjistil, že posudková komise vycházela při posouzení zdravotního stavu žalobkyně ze zdravotnické dokumentace praktického lékaře, z kompletní spisové dokumentace a z nálezů a zpráv vyjmenovaných v posudku.

Ve svém posudkovém hodnocení došla Posudková komise MPSV v Ostravě k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně byla k datu rozhodnutí žalované lehká mentální retardace a stav

žalobkyně odpovídal postižení uvedenému v kapitole V položce 6 písm. a) přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb. Komise uvedla i pracovní omezení pro žalobkyni a jakých prací je žalobkyně schopna (jako pomocná dělnice - práce fyzicky méně náročné, psychicky zcela nenáročné – jednoduché manuální činnosti jako je např. mytí nádobí, zametání a byla schopna se tyto práce naučit). Z rozmezí 15-40% posudková komise stanovila míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti žalobkyně o 40% i s ohledem na další postižení.

Protože opatrovník žalobkyně u jednání soudu dne 20. 7. 2010 uvedl námitky, jež byly citovány shora, soud si vyžádal srovnávací posudek od PK MPSV v Brně. Tato komise podala posudek dne 1. 9. 2010.

Rovněž podle tohoto srovnávacího posudku nebyla žalobkyně shledána ke dni 30. 10. 2009 plně, ale jen částečně invalidní. Posudková komise MPSV v Brně dospěla k závěru, že u žalobkyně šlo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a jeho rozhodující příčinou byla lehká mentální retardace s poruchou osobnosti, kterou podrobně posudková komise funkčně zhodnotila. Postižení žalobkyně přirovnala ke stavu uvedenému v kapitole V položce 6 písm. a) přílohy č. 2 vyhlášky ř. 284/1995 Sb. a míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stanovila o 40%. Komise konstatovala, že k vyššímu ohodnocení neshledala objektivní důvody. Samotné postižení intelektu odpovídá uvedenému hodnocení a bylo by hodnoceno na dolní hranici pásma, horní hranice byla zvolena s ohledem na ostatní zdravotní postižení a předchozí vykonávanou výdělečnou činnost. Podle komise je žalobkyně schopna jednoduchých manuálních činností a samostatnou výdělečnou činnost může vykonávat za předpokladu stanovených omezení bez nebezpečí vážného zhoršení zdravotního stavu, bez zcela mimořádných podmínek. Zdravotní stav jí obecně neztěžuje obecné životní podmínky. Podle posudku je žalobkyně slabě motivovaná, pasivní, se slabou ochotou ke spolupráci, simplexní a submisivní a nejsou u ní známy svědčící pro psychotické onemocnění. Epileptické záchvaty u žalobkyně nejsou udávány, nejsou kontroly na neurologii, není epileptická medikace. Žalobkyně se neléčí pro závažné somatické onemocnění a nejsou objektivizovány závažné poruchy zraku. U žalobkyně se nejedná o středně těžkou mentální retardaci ani o osobu dezintegrovanou. Orientace v základních směrech je poměrně dobrá. Podle psychologických vyšetření z let 2007 a 2009 se pohybuje IQ na hodnotě 63. Podle znaleckého posudku z oboru psychiatrie ze dne 14. a 18. 4. 2010 jde u žalobkyně o lehký stupeň duševní poruchy s výrazným postižením sociálních dovedností., žalobkyně je závislé a ovlivnitelné osobnosti.

Skutková zjištění ve věci tedy učinil soud z rozhodnutí žalované ze dne 30. 10. 2009, z obsahu posudkového spisu žalobkyně uloženého u Okresní správy sociálního zabezpečení Přerov, z posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě ze dne 22. 6. 2010 a z posudku Posudkové komise MPSV v Brně ze dne 1. 9. 2010.

Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. je pojištěnec plně invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 66%, nebo je schopen pro zdravotní postižení soustavné výdělečné činnosti jen za zcela mimořádných podmínek.

Podle § 44 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. je pojištěnec částečně invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 33 %.

Podle § 44 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. je pojištěnec částečně invalidní též tehdy, jestliže mu dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav značně ztěžuje obecné životní podmínky. Okruh zdravotních postižení značně ztěžujících obecné životní podmínky stanoví prováděcí předpis.

Podle § 39 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. se při určování poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti pojištěnce vychází z jeho zdravotního stavu doloženého výsledky funkčních vyšetření a z jeho schopnosti vykonávat práce odpovídající zachovaným tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k výdělečným činnostem, které vykonával předtím, než k takovému poklesu došlo.

Podle § 6 odst. 3 vyhlášky č. 284/1995 Sb. pro stanovení procentní míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti je nutné určit zdravotní postižení, které je příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Je-li těchto zdravotních postižení více, jednotlivé hodnoty poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se nesčítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a procentní míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti ostatních zdravotních postižení.

Po zhodnocení provedeného dokazování dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

V projednávané věci jde o zamítnutí žádosti o plný invalidní důchod, jehož přiznání je podmíněno dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem a rozhodnutí soudu proto závisí především na odborném lékařském posouzení zdravotního stavu žalobce. V přezkumném soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnce podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí, která je oprávněna nejen k celkovému posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobkyně, ale též k posouzení schopnosti soustavné výdělečné činnosti a k zaujetí posudkového závěru o plné invaliditě, částečné invaliditě, jejím vzniku, trvání a zániku. Pokud posudek této posudkové komise splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti posudku, je zpravidla v přezkumném soudním řízení rozhodujícím důkazem.

Soud proto při posouzení dochované pracovní schopnosti žalobkyně k datu vydání přezkoumávaného rozhodnutí vycházel především z posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Brně ze dne 1. 9. 2010, který se ve svém závěru nelišil od posudku PK MPSV v Ostravě ze dne 22. 6. 2010 a od posudku lékaře OSSZ Přerov. Oba komisionální posudky podaly posudkové komise v řádném složení, stanoveném vyhláškou č. 182/1991 Sb., na základě zdravotní dokumentace žalobkyně a odbornými členy posudkových komisí byli též odborní psychiatři – tedy odborníci v oboru, do něhož jsou zařazena nejzávažnější zdravotní postižení žalobkyně. Při stanovení míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné

činnosti vycházely posudkové komise z ustanovení § 6 vyhlášky č. 284/1995 Sb. a určily jakými zdravotními postiženími žalobkyně trpí a tato postižení uvedly v posudku. Dospěly k závěru, že k datu vydání přezkoumávaného rozhodnutí rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla k datu rozhodnutí žalované lehká mentální retardace s poruchou osobnosti, kterou podrobně posudková komise funkčně zhodnotila. Postižení žalobkyně přirovnala ke stavu uvedenému v kapitole V položce 6 písm. a) přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb. a míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stanovila o 40%.

Posudková komise MPSV v Brně konstatovala, že k vyššímu ohodnocení neshledala objektivní důvody a podrobně zdůvodnila, proč zvolila stanovené hodnocení poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti.

Soud považuje za přiléhavé hodnocení Posudkové komise MPSV v Brně a stanovení míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti o 40% i vzhledem k ostatním postižením a chorobám žalobkyně, prokázaným v době vydání napadeného rozhodnutí, zejména vzhledem k odůvodnění posudků obou PK MPSV. Obě posudkové komise v posudku uvedly řádně i pracovní omezení a podmínky, za kterých žalobkyně byl schopna práce ke dni 30. 10. 2009.

Kapitola V položka 6 písm. a) přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, uvádí jako zdravotní postižení lehkou mentální retardaci (lehká slabomyslnost, lehká mentální subnormalita a debilita, IQ v pásmu 50 - 69).

Podle posudkového hlediska u mentální retardace nelze hodnotit jen samotný mentální defekt dle číselně vyjádřené hodnoty IQ, ale je nutné posoudit úroveň kognitivních funkcí, zejména pozornost, výkonnost, zatížitelnost, paměťové schopnosti, soustředivost a další složky osobnosti (schopnost sociability, afektivitu, poruchy chování, volní vlastnosti), nelze opomenout ani nadání k určité činnosti, motivaci k práci, manuální zručnost. Při hodnocení je nutno brát i v úvahu, je-li mentální defekt spojen s jiným duševním či organickým postižením, narušením osobnosti nebo závažnými poruchami chování a přizpůsobení.

PK MPSV v Brně se shodla na rozhodující příčině dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s posudkem PK MPSV v Ostravě a rovněž se s ní shodla na procentním ohodnocení míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti žalobkyně.

Soud po zhodnocení provedeného dokazování považuje posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Brně ze dne 1. 9. 2010, který byl stěžejním důkazem pro rozhodnutí soudu, za úplný, odborný a přesvědčivý, neboť posudková komise v posudku uvedla, z jakých lékařských nálezů o zdravotním stavu žalobkyně vycházela, jaká zjištění z nich učinila a jak je hodnotila. Přitom aplikovala i shora citované ust. § 6 odst. 3 vyhlášky č. 284/1995 Sb.

Se všemi námitkami žalobkyně se Posudková komise MPSV v Brně v posudku ze dne 1. 9. 2010 vypořádala, včetně komplexního posouzení zdravotního stavu a zohlednění epilepsie, u níž nebyly udávány záchvaty.

Zjištěný pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti žalobkyně ve výši 40%, jak je uvedeno výše, je nižší než 66% potřebných pro přiznání nároku na plný invalidní důchod. Podle závěru Posudkové komise MPSV v Ostravě i PK MPSV v Brně u žalobkyně nešlo ani o schopnost vykonávat pro zdravotní postižení soustavnou výdělečnou činnost jen za zcela mimořádných podmínek.

Žalobkyně tak k datu vydání přezkoumávaného rozhodnutí v souhrnu nesplňovala podmínky plné invalidity, jak jsou vymezeny ve výše citovaném ustanovení § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. Soud proto žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s.

Právo na náhradu nákladů řízení žalobkyni nevzniklo, neboť v tomto řízení nebyla úspěšná a žalovaná v tomto řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona (§ 60 odst. 1 a 2 s.ř.s., § 118d odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. v platném znění).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možno podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně, do dvou týdnů po jeho doručení, prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, písemně ve dvojím vyhotovení.

V Olomouci 19. 10. 2010

JUDr. Martina Radkova
samosoudkyně